

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 334/2021
06.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милоша Ранђеловића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића, адвоката Драгана Капуна и браниоца окривљеног Ђорђа Лукића, адвоката Владимира Ђуричића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 88/19 од 11.06.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-719/20 од 04.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 06.04.2021. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 88/19 од 11.06.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1-719/20 од 04.11.2020. године и то браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића, адвоката Драгана Капуна у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, и браниоца окривљеног Ђорђа Лукића, адвоката Владимира Ђуричића у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића, адвоката Драгана Капуна **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 88/19 од 11.06.2020. године, оглашени су кривим, између осталих, окривљени Ђорђе Лукић и Милош Ранђеловић због по једног кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика за које је окривљени Ђорђе Лукић осуђен на казну затвора у трајању од 4 године, а окривљени Милош Ранђеловић на казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци, у коју се урачунава време проведено у притвору и то окривљеном Ђорђу Лукићу од 24.01.2019. године до 13.03.2020. године, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 13.03.2020. године до 15.06.2020. године, а окривљеном Милошу Ранђеловићу време проведено у притвору од 12.11.2018. године до 13.03.2020. године, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 13.03.2020. године до 15.06.2020. године. Истом

пресудом од окривљеног Ђорђа Лукића сходно члану 87. Кривичног законика одузет је мобилни телефон карактеристика наведених у изреци побијане пресуде а од окривљеног Милоша Ранђеловића сходно члану 246. став 7. Кривичног законика одузети су предмети прецизно наведени у изреци првостепене пресуде, док је од оба окривљена сходно члану 91. и 92. Кривичног законика одузета имовинска корист како је то прецизно наведено изреком првостепене пресуде. Истом пресудом окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка и то окривљени Ђорђе Лукић у износу од 289.387,00 динара и окривљени Милош Ранђеловић у износу од 290.178,00 динара на рачун Вишег суда у Новом Саду и Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Првим ставом изреке пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1-719/20 од 04.11.2020. године, усвојене су жалбе браниоца окривљеног АА, браниоца окривљене ББ и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду у делу који се односи на окривљену ББ и пресуда Вишег суда у Новом Саду К 88/19 од 11.06.2020. године је укинута у делу који се односи на окривљене АА и ББ и у наведеном делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Другим ставом изреке пресуде усвојена је као основана заједничка жалба бранилаца окривљеног Ђорђа Лукића, жалба заједничког браниоца окривљених Ђорђа Лукића и ВВ и жалба браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића у делу одлуке о одузимању имовинске користи од окривљених Ђорђа Лукића и Милоша Ранђеловића, па је пресуда Вишег суда у Новом Саду К 88/19 од 11.06.2020. године преиначена тако што је у односу на окривљеног Ђорђа Лукића отклоњено одузимање имовинске користи и одузети новац окривљеном се враћа, а према окривљеном Милошу Ранђеловићу је изречено одузимање имовинске користи и то новчаног износа од 18.000,00 динара, који ће се по правноснажности пресуде уплатити у корист буџета Републике Србије и након уплате наведеног износа окривљеном се враћа преостали новац од њега привремено одузет по потврди ПУ Нови Сад од 12.11.2018. године, док се заједничка жалба браниоца окривљеног Ђорђа Лукића, жалба заједничког браниоца окривљених Ђорђа Лукића и ВВ, жалба браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду у преосталим деловима, као и жалба браниоца окривљеног ГГ одбијају као неосноване и првостепена пресуда у деловима који нису укинута и који нису преиначени, потврђује.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљеног Милоша Ранђеловића, адвокат Драган Капун, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање у делу који није преиначен пресудом Апелационог суда;

-бранилац окривљеног Ђорђа Лукића, адвокат Владимир Ђуричић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, с тим да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним саставом већа.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), те је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтевима нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића, адвоката Драгана Капуна неоснован је у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а у преосталом делу је недозвољен, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ђорђа Лукића, адвоката Владимира Ђуричића у односу на истакнуту повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП неоснован.

Бранилац окривљеног Милоша Ранђеловића је поднетим захтевом за заштиту законитости указао да су побијаним пресудама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, које се огледају у томе што су побијане пресуде засноване на одбранама окривљених ББ и АА датим пред полицијом, који се том приликом нису изричито изјаснили да ли желе свог изабраног браниоца или пристају да их брани бранилац по службеној дужности, односно нису адекватно упозорени у смислу члана 85. став 3. ЗКП. Самим тим, бранилац сматра да записник о саслушању ових окривљених у полицији није сачињен на начин предвиђен Закоником о кривичном поступку те да исти не могу служити као доказ у овом поступку.

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљени АА дана 11.11.2018. године саслушан у полицији, да је том приликом упозорен о свим правима и позван да се изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору уз упозорење да ће му се, ако не изабере браниоца, поставити бранилац по службеној дужности у складу са одредбама Законика о кривичном поступку. Предочено му је да се сумњичи да је учинио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и додељен му је бранилац по службеној дужности, адвокат Гордана Перишић, са којим је обавио поверљив разговор пре првог саслушања, па када је окривљени позван да се изјасни о правима која су му предочена и о томе да ли жели да изнесе одбрану одговорио је „Разумем своја права, браниоц ми је додељен по службеној дужности и елементе кривичног дела које ми се ставља на терет разумем, а изјаву ћу дати“. Пред Вишим јавним тужилаштвом у Новом Саду окривљени АА је дана 13.11.2018. године поновио своју одбрану и након предочених права изјавио да је сагласан да га заступа бранилац којег му је ангажовао отац и при том је остао у свему код одбране коју је дао у полицији.

Са друге стране и окривљена ББ је на исти начин упозорена у полицији када се изјаснила „Разумем своја права и елементе кривичног дела које ми се ставља на терет, бранилац Данијела Поподић ми је додељена по службеној дужности, а изјаву ћу дати“, а након тога је пред Вишим јавним тужилаштвом у Новом Саду дана 13.11.2018. године изричито изјавила „Сагласна сам да ме заступа бранилац који ми је постављен по службеној дужности“.

При томе, тачно је да приликом саслушања у Полицијској управи Нови Сад окривљени нису у смислу одредбе члана 85. став 3. ЗКП упозорени, како се то истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића, те да се, након што су им предочена права и постављен бранилац по службеној дужности, нису изричито изјаснили о томе да ли ће узети браниоца по свом избору. Међутим, с обзиром да из списка предмета произилази да су окривљени након тога саслушани пред замеником Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, када су у складу са законом упозорени на право да изаберу браниоца, да су пред тужиоцем упозорени о својим правима из члана 68. став 1. ЗКП и позвани да се изјасне о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, где је окривљени АА прихватио браниоца којег му је ангажовао отац, а окривљена ББ се сагласила да је заступа бранилац који јој је постављен по службеној дужности, пропуст приликом саслушања пред полицијом у погледу права на изабраног браниоца по оцени овог суда нема карактер битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Самим тим, како су искази окривљених дати пред Вишим јавним тужиоцем у Новом Саду идентични исказима датим у полицији, којима су окривљени потврдили наводе своје одбране пред полицијом тиме је записником пред тужилаштвом конвалидиран формални пропуст из претходног записника у полицији када упозорење у смислу члана 85. став 3. ЗКП није изричито унето, па су супротни браниочеви наводи изнети у захтеву за заштиту законитости, по налажењу Врховног касационог суда, неосновани.

Бранилац окривљеног Ђорђа Лукића, адвокат Владимир Ђуричић поднео је захтев за заштиту законитости указујући да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и у прилог томе навео да у изреци побијане пресуде није утврђено да је окривљени Ђорђе Лукић био свестан свог дела у смислу члана 25. Кривичног законика (КЗ), а с обзиром да се кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ може извршити само умишљајно, то изостављањем овог елемента кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ.

Исте наводе, садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног Ђорђа Лукића истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на страни 9 пасус 2 образложења пресуде дао довољне и јасне разлоге које у свему прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Бранилац окривљеног Милоша Ранђеловића је у поднетом захтеву за заштиту законитости означио још један доказ на коме се пресуда заснива као недозвољен, а то су искази сведока полицајаца ДД и ЂЂ уз образложење да је првостепени суд користио исказе ова два сведока иако су сазнања која имају резултат спроведене доказне радње тајно праћење и снимање из члана 171. ЗКП, за коју нису имали наредбу судије за претходни поступак, нити је таква наредба иницирана од стране Вишег јавног тужиоца. Наиме, бранилац указује да је и сам првостепени суд у образложењу пресуде закључио да су се радње, које су током два месеца према осумњиченима предузимали ДД и ЂЂ, могле законито предузимати искључиво уз постојање наредбе судије за претходни поступак и оценио основаним приговоре бранилаца да овакви докази не могу бити сматрани законитим доказима и да се на истима не може заснивати судска одлука, али

потом суд управо на исказима тих сведока заснива одлуку у погледу предузетих радњи од стране окривљеног Милоша Ранђеловића.

Оваквим наводима, по налажењу Врховног касационог суда, бранилац суштински указује на контрадикторност датих разлога и на повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

По питању радњи које су предузели полицијски службеници, потребно је напоменути, да исте не представљају доказну радњу тајног праћења и снимања из члана 171. ЗКП, нити су по том основу предузимане већ је то учињено сходно члану 50. Закона о полицији којом је прописано да су полицијски службеници овлашћени да пре постојања основа сумње да је извршено кривично дело, путем полицијског непосредног опажања и опсервирања, прикупљају обавештења и податке који су од користи за утврђивање да ли су се стекли основи сумње да је извршено кривично дело, стога се не може рећи да су њихови искази последица незаконито спроведене доказне радње.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац је указао да у другостепеној пресуди нису образложени сви жалбени наводи, да извршено биолошко вештачење није довело до одговора на питање да ли има трагова окривљеног Милоша Ранђеловића на пластичној фолији и на кесама у којој је опојна дрога била упакована, да на одузетој вагици од окривљеног нема трагова опојне дроге, нити на одузетој пакерици, да у извештају о вештачењу његовог мобилног телефона нема поруке из које би се могло наслутити да се односи на продају наркотика, на који начин бранилац врши анализу изведених доказа и оспорава чињенична утврђења суда те даје сопствену оцену изведених доказа, на који начин указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП такасативно су набројане повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом, а које представљају разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како напред цитираним чланом који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП може поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Милоша Ранђеловића у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

6

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић